

Libris.RO

Respect pentru oameni și cărți

Dumitru MATEI

ÎNDREPTAR PRACTIC DE MEDICINĂ DE FAMILIE

Ediția a 3-a

EDITURA MEDICALĂ AMALTEA

www.amaltea.ro

Cuvânt înainte	7
1. Norme de înființare a cabinetului medical	9
2. Structura cabinetului de medicină de familie; dotarea și programul de lucru	13
3. Echipa de lucru a medicului de familie	16
4. Evidențele primare	18
I. Evidențele de bază, registrele, formularele și raportările statistice în medicina de familie	18
II. Modalități de prescriere a medicamentelor conform legislației	26
III. Metodologia eliberării scutirilor medicale pentru sport.....	28
IV. Metodologia acordării condeciului medical.....	42
V. Educația medicală continuă	44
5. Relațiile medicului de familie cu Casa de Asigurări de Sănătate	46
6. Relațiile medicului de familie cu ceilalți specialiști	57
7. Probleme specifice cu care se confruntă medicul de familie	60
8. Particularitățile consultăției în medicina de familie.....	65
9. Îngrijiri profilactice în colectivitate.....	69
10. Serviciile profilactice ale medicului de familie	71
I. Scopurile și nivelurile activității profilactice.....	71
II. Alcătuirea unui regim pentru omul sănătos.....	74
III. Rolul medicului de familie în modificarea comportamentului uman.....	78
11. Identificarea și combaterea factorilor de risc.....	81
12. Catagrafia vaccinărilor	97
13. Examenul medical de bilanț.....	108
14. Rolul medicului de familie în depistarea și dispensarizarea bolilor transmisibile	113
15. Planningul familial și contraceptia	127
16. Consilierea pregravidică	152
17. Luarea în evidență și dispensarizarea gravidei	156
18. Alimentația gravidei.....	159
19. Preluarea nou-născutului și urmărirea dezvoltării acestuia	164

20. Algoritm de tratament în principalele boli.....	176
I. Educația terapeutică a pacientului.....	176
II. Algoritm de tratament în boli cardiovasculare	176
III. Algoritm de tratament în bolile respiratorii.....	190
IV. Algoritm de tratament în boli digestive	194
V. Algoritm de tratament în bolile renale	203
21. Tehnici și principii de psihoterapie	217
22. Acordarea primului ajutor prespitalicesc	220
I. Posibilități de acordare a primului ajutor în medicina de familie	220
II. Urgențele în patologia aparatului respirator – diagnostic și atitudine terapeutică.....	235
III. Bilanțul unui politraumatizat	240
IV. Atitudinea terapeutică în fața unui traumatism ocular	242
23. Atitudinea medicului de familie în bolile cronice și terminale	247
I. Supravegherea bolnavilor cronici.....	247
II. Principii de alcătuire a regimului în diferite boli cronice	249
III. Îngrijiri paliative în medicina de familie	263
24. Strategia și interpretarea investigațiilor paraclinice în principalele boli.....	265
I. Strategia și interpretarea investigațiilor paraclinice în bolile cardiovasculare	265
II. Strategia și interpretarea investigațiilor paraclinice în bolile respiratorii	268
III. Strategia și interpretarea investigațiilor paraclinice în bolile digestive	272
IV. Strategia și interpretarea investigațiilor paraclinice în bolile renale	277
V. Efectuarea și interpretarea unui examen de fund de ochi	285
VI. Efectuarea și interpretarea investigațiilor paraclinice în boli ginecologice	287
25. Proba practică în condiții de examen.....	299
26. Cazuri clinice	305
Anexe (tipizate medicale)	375
Abrevieri	395
Bibliografie	396

NORME DE ÎNFIINȚARE A CABINETULUI MEDICAL

Cabinetul medical, indiferent de specialitate, este organizat și funcționează în conformitate cu prevederile O.U.G. 124/1998, cu modificările și completările ulterioare:

Capitolul I. Dispoziții generale

Art. 1

(1) Cabinetul medical este unitatea furnizoare de servicii medicale primare de medicină generală, de stomatologie și de specialitate.

(2) Serviciile de sănătate ale cabinetelor medicale se realizează de către medici de medicină generală – medici de familie, medici stomatologi, medici specialiști și alte categorii de personal medical acreditat.

(3) Profesia de medic, ca profesie liberală, poate fi exercitată în cadrul cabinetului medical în una dintre următoarele forme:

A. fără personalitate juridică:

- a. cabinet medical individual
- b. cabinete medicale grupate
- c. cabinete medicale asociate

B. societate civilă medicală cu personalitate juridică:

- a. societate medicală cu personalitate medicală juridică.

Art. 2

(1) În cabinetul medical individual își exercită profesia medicul titular, care poate avea ca salariați sau colaboratori medici sau orice altă categorie de personal.

(2) Cabinetele individuale se pot grupa formând cabinete medicale grupate, pentru a-și crea facilități economice comune, păstrându-și individualitatea în relațiile cu terții.

(3) Cabinetele se pot asocia, formând cabinete medicale asociate, în scopul exercitării în comun a activității și al asigurării accesului permanent al pacienților la servicii medicale complete. Medici titulari ai unor cabinete asociate își păstrează drepturile și responsabilitățile individuale prevăzute de lege.

(4) Societatea civilă medicală este constituită din doi sau mai mulți medici asociați și poate avea ca salariați sau colaboratori medici sau alte categorii de personal.

(5) Societatea medicală cu personalitate juridică se constituie de către una sau mai multe persoane fizice sau juridice și are ca

unic obiect de activitate furnizarea de servicii medicale. Administratorul societății sau cel puțin o treime dintre membrii consiliului de administrație vor fi medici cu drept de liberă practică.

Art. 3

(1) Cabinetele medicale grupate, precum și cabinetele medicale asociate pot avea patrimoniu comun.

(2) Medicul poate schimba oricând forma de exercitare a profesiei, cu înștiințarea autorității care a avizat înființarea și înregistrarea cabinetului medical.

Capitolul II. Înființarea și înregistrarea cabinetului medical

Art. 4

Denumirea cabinetului medical va reflecta obligatoriu specificul activităților care se vor desfășura, înscrise în autorizația de liberă practică a medicului, eliberată în condițiile legii.

Art. 5

(1) Cabinetele medicale se înființează la cererea medicului sau a altor persoane fizice sau juridice interesate, în funcție de forma de organizare, potrivit art. 1 alin. (3).

(2) Actul de înființare al cabinetelor medicale este certificatul de înregistrare în Registrul Unic al Cabinetelor Medicale, care se întocmește și se păstrează de către Direcțiile de Sănătate Publică județene, respectiv DSPMB. Un exemplar al certificatului se înmânează persoanei care a făcut cererea de înregistrare.

(3) Documentația necesară pentru înregistrarea cabinetului medical se stabilește prin ordin al ministrului Sănătății.

Capitolul III. Organizarea, funcționarea și finanțarea cabinetului medical

Art. 6

(1) Cabinetele medicale pot desfășura activități de învățământ și cercetare, dacă au aprobarea Ministerului Sănătății și a Ministerului Educației Naționale în acest sens.

(2) Medicul sau personalul medical care desfășoară activitate medicală în cadrul cabinetului medical răspund în mod individual, potrivit legii, pentru deciziile profesionale, în cazul prejudiciilor aduse pacienților.

(3) Controlul privind respectarea normelor legale în furnizarea serviciilor de sănătate se exercită de către Ministerul Sănătății și unitățile sale subordonate, Casa Națională de Asigurări de Sănătate, Colegiul Medicilor din România sau de către alte organe abilitate, în condițiile legii.

(4) Autoritatea națională competentă în domeniul nuclear, care exercită atribuțiile de reglementare, autorizare și control, prevăzute de Legea nr. 111/1996 privind desfășurarea în siguranță a

activităților nucleare, republicată, poate elibera, potrivit art. 1 alin. 3, autorizație cabinetelor medicale înființate care desfășoară activități nucleare necesare diagnosticului și tratamentului uman.

Art. 7

Cabinetul medical trebuie să disponă de o dotare minimă, stabilită prin ordin al ministrului Sănătății, cu avizul prealabil al Colegiului Medicilor din România, în raport cu specialitatea și profilul de activitate declarate.

Art. 8

Cabinetul medical poate realiza venituri din:

- a. servicii medicale prestate în baza contractului încheiat cu Casa de Asigurări de Sănătate Județeană sau a municipiului București ori cu alte persoane fizice sau juridice
- b. servicii medicale cu plată directă din partea beneficiarilor
- c. donații și sponsorizări
- d. activități de consiliere și avizare în domeniul medical
- e. activități contractate cu unitățile care coordonează activitățile de învățământ și cercetare din rețeaua Ministerului Sănătății.
- f. alte surse obținute conform dispozițiilor legale, inclusiv cele provenind din valorificarea aparaturii proprii, uzate fizic și moral, precum și a celei excedentare din dotare.

Art. 9

(1) Veniturile realizate din activitatea cabinetului medical, organizat în formele prevăzute de art. 1 alin. 3 lit. A, se impozitează potrivit dispozițiilor legale privind impunerea veniturilor realizate din activitatea desfășurată pe bază de liberă inițiativă.

(2) Cabinetele medicale organizate potrivit art. 1 alin. 3 beneficiază de următoarele facilități:

- a. cheltuielile efectuate pentru investiții, dotări și alte utilități necesare înființării și funcționării se scad din veniturile realizate
- b. scutirea de la plata taxelor vamale pentru aparatura și tehnica medicală importate, destinate desfășurării activității proprii.

Art. 10

Medicul titular al cabinetului medical, cel delegat de medicii asociați, respectiv administratorul societății reprezintă cabinetul medical în raporturile juridice și profesionale.

Art. 11

(1) Angajarea personalului mediu sanitar și a altor categorii de personal se poate face de către medicul titular, medicul delegat sau de către administratorul societății.

(2) În cabinetele medicale în care sunt încadrate persoane cu contract individual de muncă, salariile se stabilesc prin negociere, cu respectarea nivelurilor minime prevăzute de reglementările legale în vigoare.

Art. 12

Cabinetele medicale sunt obligate să întocmească și să transmită situațiile stabilite prin norme ale Ministerului Sănătății privind starea de sănătate și demografică a populației.

Capitolul IV. Dispoziții tranzitorii și finale**Art. 13**

(1) Cabinetele medicale se pot înființa în cadrul actualelor dispensare medicale, policlinici sau în alte spații puse la dispoziție de autoritățile administrației centrale sau locale ori în spații private, special amenajate și autorizate legal, cu această destinație.

(2) Bunurile imobile aflate în proprietatea privată a statului sau a unităților administrativ teritoriale, utilizate în prezent pentru activitățile medicale, pot fi date în folosință gratuită, închiriate, concesionate prin negociere directă sau vândute, în vederea înființării de cabinete medicale potrivit dispozițiilor legale.

(3) Condițiile de concesionare sau de vânzare vor fi stabilite prin hotărârea Guvernului.

(4) Bunurile imobile aflate în proprietatea publică a statului sau a unităților administrativ teritoriale, utilizate în prezent pentru activități medicale, pot fi date în folosință gratuită, închiriate, concesionate prin negociere directă medicilor în vederea înființării de cabinete medicale potrivit dispozițiilor legale.

(5) Bunurile mobile proprietate publică sau privată pot fi valorificate sau transmise în regim de leasing, după caz, potrivit dispozițiilor legale.

(6) Medici care, la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe, sunt încadrați cu contract de muncă pe perioadă nedeterminată în unitățile deținătoare ale bunurilor mobile și imobile menționate, beneficiază cu prioritate de prevederile aliniatelor 2, 4, 5.

STRUCTURA CABINETULUI DE MEDICINĂ DE FAMILIE; DOTAREA SI PROGRAMUL DE LUCRU

Condițiile pe care trebuie să le îndeplinească spațiul, dotarea și echipa de lucru sunt reglementate de către Direcția de Sănătate Publică, Colegiul Medicilor și Casa de Asigurări de Sănătate și sunt verificate cu ocazia acreditării cabinetului medical.

Condiții legate de spațiu

1. Cabinetul trebuie semnalizat printr-o firmă care să conțină numele, gradul și specialitatea medicului
2. Trebuie să fie asigurat accesul facil pentru persoanele cu dizabilități (rampă)
3. Încăperi:
 - a. Cabinet de consultații cu suprafață minimă de 14 mp, prevăzută cu podea lavabilă (gresie sau linoleum) și chiuvetă;
 - b. Sală de tratamente prevăzută cu chiuvetă;
 - c. Cabinet de vaccinări;
 - d. Sală de sterilizare prevăzută cu chiuvetă;
 - e. Fișier;
 - f. Cameră pentru investigații de laborator și explorări funcționale;
 - g. Cameră pentru asistente;
 - h. Depozit de materiale;
 - i. Oficiu;
 - j. Grup sanitar;
 - k. Sală de așteptare dotată cu scaune, mese, pliante informative, programul de lucru (cabinet și teren), numele și gradul asistentului medical, afișe privind drepturile și obligațiile pacienților, interzicerea fumatului, interzicerea accesului cu animale, programările consultațiilor și ale examenelor de bilanț, lista prețurilor pentru serviciile care nu sunt decontate de către CAS;
 - l. Izolator pentru bolile transmisibile.
4. Condițiile igienico-sanitare:
 - a. Să fie salubră
 - b. Să aibă lumină naturală
 - c. Să fie racordată la rețeaua de energie electrică
 - d. Să aibă apă curentă
 - e. Să aibă o sursă de încălzire

- f. Să respecte condițiile de evacuare a reziduurilor biologici (contract cu o firmă de incinerare a deșeurilor biologice, acordată de CAS)
- g. Să aibă telefon.

Condiții legate de dotare

A. Cabinetul de consultații

1. canapea de consultații
2. masă ginecologică și lampă cu picior
3. masă de consultații pentru sugari
4. măsuță de instrumente
5. dulap de medicamente
 - semnalizat cu „cap de mort”
 - să existe autorizație pentru substanțe toxice cu precizare persoanelor care au acces
 - caiet pentru descărcarea medicamentelor
 - lista cu medicamentele existente
 - medicamentele să fie în termen.
6. birou, scaune, dulap de haine, cuier
7. cântar pentru adulți și pentru sugari
8. taliometru, pediometru
9. centimetru
10. stetoscop
11. tensiometru
12. ciocănel pentru reflexe
13. facultativ: oscilometru, otoscop, oftalmoscop, ECG, ecograf, glucometru
14. trusă de mică chirurgie (casolete, cutii cu instrumente, bisturiu foarfece, ace, portac, ată, pense, valve vaginale, canule rectale specul auricular)
15. seringi de unică folosință
16. materiale: vată, comprese sterile, feșe, leucoplast
17. soluții antiseptice: apă oxigenată, rivanol, alcool sanitar, beta dină
18. soluții antiseptice pentru instrumentar: cloramină, secusept

B. Sala de tratamente

1. canapea de tratamente
2. măsuță de instrumente
3. recipiente pentru deșeuri
4. frigider pentru păstrarea vaccinurilor, termometru pentru frigider și caiet cu evidență zilnică a temperaturii.

C. Sala de sterilizare

1. pupinel sau autoclav
2. caiet de evidență a sterilizării, zilnic bandeleta de test biochimic, numele persoanei care a efectuat sterilizarea, test biologic lunar efectuat de Sanepid.
3. pe cutii și casolete trebuie trecute data și ora sterilizării.

ibris .RO

Programul de lucru

- *medici* – program de 7 ore zilnic, dintre care minimum 5 ore de cabinet și celelalte de teren
- *asistenți* – program zilnic de 8 ore, dintre care minimum 5 ore de cabinet. Asistenții medicali au un caiet de evidență zilnică a tratamentelor.
- În perioadele de absență mai mici de 2 luni, MF va organiza preluarea activității de către un alt medic înlocuitor, acreditat de către CAS, iar pentru absențele mai mari de 2 luni CAS va desemna un medic înlocuitor.

Medicul și asistentul medical trebuie să aibă un comportament și o ținută în conformitate cu normele Codului de etică și deontologie medicală, să respecte confidențialitatea actului medical și să îndeplinească atribuțiile menționate în fișa postului.